

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

»ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК« излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду »Краљ-Миланова« ул. бр. 16., а у унутрашњости код овлашћених скупаљача или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостиничарима и механичарима из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 6, полугодишње 4 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих команданата, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви »Полицијског Гласника не продају се. Пиема само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

Његово Величанство Краљ Милан, благоволео је 9. ов. мес. у 1 сат по подне примити у аудијенцију уредника нашега листа г. Наума Димитријевића. Том приликом **Његово Величанство** дало је израза Свога задовољства на уређивање »Полицијског Гласника«, додавши, да је појава овога листа корисна.

ЛУДИЛО И ЗЛОЧИН.

Један интересан случај из Судске Психо-Патологије.

ДВА ПОКУШАЈА УБИСТВА

(Саопштено у Српском Лекарском Друштву)

ОД

Др ВОЈ. М. СУБОТИЋА — МЛАЂЕГ

СЕКУНДАРНОГ ЛЕКАРА У БОЛНИЦИ ЗА ДУШЕВНЕ БОЛЕСТИ.

Случај овај, који је детаљно описан у доле изложеној сведоци сталане лекарске комисије за преглед умоболних, веома је поучан за иследнике. Из тога разлога и саопштавам га у стручном полицијскоме листу.

Сведоциба, о којој је реч гласи:

Лекарска Сведоциба.

В. Л. М., стар 31. годину, родом из С., среза ресавског, округа моравског, примљен је у Болницу за Душевне Болести 23. Марта 1896. на посматрање, пошто се посумњало у његову душевну исправност у времену извршења покушаја убиства 27. Августа 1891. год.

В. је спроведен у лудницу са актом начелника среза ресавског од 23. Марта 1896., а на коме стоји Број 2007. од 5. Фебруара 1895. Ово напомињемо с тога, што је нужно знати, да је полицијска власт овога човека сровела у болницу тек после 13 и по месеци, но што је то требала учинити, ма да је Сан. Савет био донео одлуку, да се »што пре« упути!

Спровод на посматрање у лудницу извршен је по наредби првостепеног Ђупријског суда № 3023. од 1. Фебр. 1895. г., а према решењу Главног Санит. Савета од 20. Јан. 1895. и акту г. Министра ун. дела СМ 512. од 25. Јан. 1895.

Решење Глав. Санитетског Савета гласи:

»Да би се могло са основаношћу одговорити на питања односно душевног стања оптуженог В., преко је потребно да се он што пре упути у Болницу за Душев. Болести на стручно посматрање, заједно са свима актима по овоме делу, пошто се из лекарске сведоцибе још не види позитивно ни да ли је овај В. доиста душевно оболео или не. Ово је потребно још и због тога, што би исти могао после тамо и остати на даље чување, пошто због своје болести може да буде опасан по околину за време напада«.

Акт Ђупр. првост. суда № 18340 од 16. Децем. 1894., у коме су стављена питања Гл. Сан. Савету гласи:

»... да Сан. Савет према лекарској сведоциби о настућној болести оптуженог, и онога што су сведоци у том односу сведочили, изволи изјавити мишљење: је ли такво болесно стање оптуженог могло допринети његовој решености на извршење ове кривнице, с погледом на овај конкретни случај; а у колико би за један одређен одговор у том облику

било мање могућности, да изјави о томе: је ли такво стање у опште од утицаја и у опште каквог на његову душевну способност и у правцу, који се односи на вршење кривичних дела и у колико такво стање, у односу горњег питања, разликује дотичног болесника од човека нормалног душевног стања?»

У своме акту № 3023 од 3. Фебр. 1895. Ђупријски првостепени суд спроводи, преко начел. среза ресавског, управи ове болнице В. и сва акта по његовој кривници на *проматрање*, тражи да се наше мишљење, које имамо дати у овом сведоциштву, прво спроведе Глав. Санит. Савету, пошто он има дати »накнадно мњење«, па тек после тога првост. Ђупр. суду заједно са мишљењем Гл. Сан. Савета.

Напомена: Пре свега да напоменемо да у породици В-овој, није познат ни један случај душевног оболења.

St. praes. В. је стар 31. годину, средњег раста, добро развијен, омршав, у лицу румен, очију плавих, носа правилног, смеђе косе. Глава је нормалнога кроја. Обим њен је 55 сантиметара. Нема у опште никаквих аномалија у целој његовој телесној склопу.

Понашања је врло уљудног, учтив је, предусретљив, послушан, и без поговора повинује се приликама у којима се налази. Зна за шта је доведен, и подвргава се без икаквог протеста нашим испитима и потпуно правилно схвата значај њихов. Даје нам одговоре и нужна објашњења на наша питања, а, разуме се, све то у границама свога образовања, и својих душевних способности у опште. Пишмен је.

Ми нисмо имали до сада ниједном прилике да будемо незадовољни с њиме, његовим понашањем и његовим радом. Он се у свему показује као отресит и ваљан човек.

Тако исто, ниједном нисмо имали прилике од њега чути како било бесмислицу; нити је и један његов поступак био нити лакомислен, нити нелогичан; ниједна његова реч није била неумесна и неоправдана. Нисмо приметили, а нема се основа према свему овоме ни мислити, да има какве било врсте, халуцинације, плузије, или какав било делиријум.

Овако стоји ствар, кад се у обзир узме посматрање над В. од дана ступања у лудницу па до данас, а без обзира на прошлост.

Ако би смо хтели, да резимирамо резултат нашег досадашњег посматрања, и да дамо одговор на питање, које се као једино само по себи намеће т. ј.: да ли је В. у времену од кад је у лудници на посматрању (т. ј. од 23. марта тек. год. па до данас) био душевно болестан или не, ми би морали одговорити: В. је био за сво време од како је у лудници на посматрању т. ј. од 23. марта па до данас, потпуно паметан човек.

С тиме би и задатак, који нам је, ма и индиректно задат од Главног Санитетског Савета у речима: »пошто се из лек. сведоцибе (Ђупр. окр. болн.) још не види позитивно ни да ли је овај В. доиста душевно оболео или не,« био решен, пошто ове речи: »да ли је душевно оболео или не,« не обележавају прошлост по садашњост. Сведоциба о којој је реч гласи:

Лекарска Сведоциба.

По наређењу г. министра унутрашњих дела од 25. пр. м. (августа 1892) СМ 6182. прегледали смо В. Л. М. тежака из Г. среза ресавског, који је од стране Начелника среза ресавског актом од 17. пр. м. (августа 1892) № 11071 послат у окружну

болницу на посматрање и лечење као душевно болесног, и по прегледу нашли смо:

1). Да је В. средњег стаса, телесно добро развијен, глава кроја нормалног, погледа плашљива, конјунктива по неки пут крвава; **на постављена питања тачно одговара.** Стар је 28 година.

2). У болници од дана пријема, 17. пр. м. (августа 1892) био је са свим миран, и није се могло на њему ништа абнормно опазити. — **Ноћу** између 5. и 6. овог тек. мес. (септ. 92.) био је *немиран*. Устао је са свог кревета, узео неке крие и воду, па је *трљао патос*. На питање, шта то ради, одговорио је, да *пере патос јер је прахљив*. — **У вече** 6. тек. мес. (септ. 1892.) *изашао је из авлије болничке, отишао у Мораву*, која је на неколико корака удаљена од болнице, те се је *окуцао*, па се поново у *болницу вратио*. — **Ноћу** између 6. и 7. тек. мес. такође је тумарао по болесничким собама, крао леб, прао поново патос. Болничари су били принуђени затворити га у засебну собу. —

Дану 7. тек. м. (септембра 1892.) опет је *умакао* болничарима, *прескочио* *плот* болничке авлије, отишао у *Мораву* и *окуцао* се. Затим је тумарао по државној ади, која недалеко од болнице постоји, па се вратио сâм у болницу. На питања што бега у Мораву на купање, одговорио је, да му то чини добро.

Од тада па до данас је са свим миран, ради што му се заповеди.

Лекарско Мишљење.

Из свега горе наведеног следује: да је доиста В. Л. М. *настуну душевно болестан*. Али пошто је миран, и никакве ексцесене прави у своме настуну, то смо мишљења, да се В. преда фамилији на неговање, чување и лечење.

17. септембра 1892. год.

у Ћуприји.

Окр. физикус: **Д-р С. Сибер.**

Лекар ср. белч.: **Д-р Стејскал.**

Општ. лекар: **Д-р Јосиф Видаковић.**

Околност, да ли је В. сада, или је у времену кад је предмет био на решавању у Глвном Санит. Савету (20. I. 95.) био душевно здрав или не, није довољна за решење овога питања. Шта више, није довољно ни утврдити, да је В. био, или није био, душевно болестан у времену, које је провео у окружној Ћупријској болници *јер је и то било годину дана доцније, после извршеног покушаја убиства* (т. ј. августа и септембра 1892.) за шта је издаста сведоцба од 3 лекара, а чију вредност спори Главни Санит. Савет са напред цитираним речима.

Ма да не наглашује, нити суд, нити Главни Санит. Савет, што је свакојако требало прецизно назначити, ми сами по актима судећи, увиђамо да је главно решити: **да ли је В. у времену извршења покушаја убиства био душевно болестан** — умно растројен, поремећен или потпуно паметан, свестан човек?

Од решења овога питања зависи решење пресуде.

За решење овога питања, ми смо имали пред собом самога окривљеника В. кога смо саслушавали; и судска акта по овоме делу, која смо, по себи се разуме сматрали као необорим доказ за учињено дело, и за све оно, што у њима стоји написано.

(наставике се).

У П У Т С Т В А

ЗА ИСЉЕДНИКЕ У КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА.

(наставка) *

2. Испитивање фалсификованих исправа.

Кад се из саме садржине какве исправе не може ништа сумњивог да догучи, или нема довољно доказа да је она фалсификована, онда ваља приступити спољњем испитивању њеном. Таково испитивање бива обично помоћу вештака, који у томе правцу уме сâм да предузме нужне кораке. Али и у таким приликама бива, да и сâм исељдник без помоћи вештака, може и треба сам себи да створи слику о томе: да ли на дотичној исправи има фалсификата, или не. Ако то запази, онда ваља сам и да предузима даље шта треба.

При томе послу важи као правило, да исељдник, ако је икако могуће, ништа не предузима, што би могло ма у ком погледу на сâм објекат утицати. У понеким приликама пак може се покушати, да се на каквој сумњивој исправи, а на месту од мање важности, учини проба, која истина може тиме

то место да поремети, али која ипак не мора да има кобних последица по саму садржину исправе. По таквоу што може само по изузетку бити, а при том се мора на ово двоје налити: прво, мора се таква исправа копирати, и ако је икако могуће фотографисати. Тек за тим може се на ком месту речени покушај предузети. Друго пак, мора се све оно на протокол ставити, шта је са дотичном исправом чињено. То се мора чинити за то, да би у случају потребе позвани вештак, или какво друго званично лице, доцније могло знати, шта је све раније са том исправом чињено. Најбоље пак то се са успехом може постићи, ако исељдник дотичну исправу са каквим увеличавајућим стаклетом испитује. Он при томе не треба да испитује само сумњива места, већ целу садржину исправе од речи до речи. Таким испитивањем, он ће одмах моћи запазити разлику, између појединих места и писмена, те ће тако лако моћи констатовати, да ли има фалсификата или не, и на ком је баш месту исправе тај фалсификат извршен.

Кад исељдник исправу на тај начин испита, он је онда треба да рашири на стакло од каквог прозора, па ће тада и на тај начин запазити она места на њој која су фалсификована. То долази услед јаке светлости, која баца своје сенке са прозора на саму исправу. Таким поступањем изнађене су многе фалсификоване исправе. Наравна ствар, да се у томе лакше успева, ако је само увеличавајуће стакло добро било, и ако је при испитивању пажљиво и савесно поступано. Но ако се при таком испитивању посумња, да је на исправу употребљавано различито мастило, онда није довољно, да се исправа посматра увеличавајућим стаклетом. У таком случају треба да се употреби микроскоп. Кад се микроскоп од прилике сто пута увелича, онда ће се опазити, — ако у истини фалсификат постоји, — да је различито мастило употребљавано, јер ће се испод микроскопа опазити и различита слова, са разноврсним бојама мастила.

Сем наведенога, има још и један други начин испитивања исправе, који ни уколико не мења облик а ни саму садржину дотичне исправе. Тај начин је фотографисање исправе. Кад се каква исправа фотографиса, онда се на отisku може лепо видети, ако је што на исправу радирано, брисано, прато, или ако је разнo мастило употребљено. То се иначе слободним оком не да лако видети. Кад се по том фотографија сравни са оригиналом, онда се на њој може све потанко опазити, што иначе не би ни најбољи хемичар дугим и брижљивим испитивањем могао запазити.

Као што је напред поменуто, на понеким исправама при испитивању њиховом, може се опазити, не само да је разнo мастило употребљено, но да је на њима радирано, брисано, прато и т. д. — Сем радирања употребљавају се још и хемикалије за брисање писмена на исправама. Неке од тих хемикалија, даду се тако згодно употребити, да се помоћу њих не само слова могу потпуно избрисати, но шта више, да се на тим местима може понова писати. По себи се разуме, да свака врста мастила, има својих нарочитих састојака, те према томе онај, који би хтео да дозна, шта је употребљено, да ти састојци нестану и избрише се, мора пре свега знати, из каквих се састојака дотично мастило састоји. Кад то зна, онда сваки хемичар знаде и сретство, како се то мастило брише и како га нестаје.

Најважнија средства за брисање мастила јесу ова:

1., Сола киселина, која се разблажи у мало воде, па се онда малом и меком кичицом превлачи преко слова, која се на тај начин са свим избришу.

2., Кад се подједнака количина т. зв. „салпетера“ и „вистриола“ у ватри растопи, па се онда течност та превуче преко слова.

3., Кад се ситно утуцани тако звани „алкали“ и „сумпор“ метну у какву кесичу од финог штофа, која се свеже, па се тако везана превлачи преко слова.

4., Кад се тако звани „Слани Цин“ помеша са двоструком количином воде, па се онда слова са том течношћу премажу, а за тим чистом водом исперу; и

5., Тако звани „Натриумхипохлорит“ и „кlorна вода.“

Сва она средства, која у себи садрже ма какву киселину, опасна су за фалсификаторе. Опасна су за то, што она растварају пре свега „ултрамарин“, из кога се данас готово све хартије састоје, а за тим што остављају за собом жуту мрљу.

Али ако је киселина привидно избрисала слова, онда се она могу опет појавити и видети, само ако је пажљиво превуку разблаженим амонијаком.

Нарочиту улогу играју данас модерна мастила од такозваног „анилина“. И ма да анилинска боја није солидна и стаљна, ипак зато може она да се одржи. Свежа написана слова анилинским мастилом, могу се лако избрисати помоћу воде и шпиритуса. Она се тим лакше избришу, ако су писана лаком руком и меким перетом. А ако су пак писана тешком руком и шиљатим перетом, онда тако перо пробија површину артије тако, да се мастило упије у саму артију, те га онда тешко избрисати. Након извесног времена сталожити се анилин у артији тако, да га после и није могуће никако одатле уклонити.

Али бива и то, да кад се исправља, која је анилинским мастилом писана, мете на сунце, да слова на њој са свим нестану. Само што за то треба подуже времена.

Има случајева, да се и званични расписи пишу анилинским мастилом, што је свакако веома погрешно. Тако се десило, да је такав један важан распис прикован био на једној табли пред судницом општине Н. — Табла је била изложена сунчању припеци, те је на тај начин после извесног времена и самога расписа нестало, јер су се сва слова избрисала. Само је на дну расписа остао потпис среског старешине, јер је он при потписивању употребио друго мастило. По себи се разуме, да ту није било никаквог фалсификата, нити су какве хемикалије употребљене, већ је једино сунчање припека била узрок, те су слова са расписа са свим нестала.

Па и онда се може фалсификат хемички доказати, кад су на каквој исправи у разво време употребљена мастила, која се по својим стостојцима подударају. То се може опазити на самим словима. Што су слова старија, то се она више упијају у саму артију, па кад се за тим осуше и потпуно оксидишу, она се онда тешко бришу. Према томе, она се ни помоћу разблажене киселине не могу тако лако избрисати. Међутим, што су слова млађа, она се могу лакше избрисати. Ако се, дакле, хоће да дозна, да ли су нека слова на једној и истој артији разнога доба, онда се мора овако поступити: морају се изабрати по могућству подједнака слова и што ближа једна другим. За тим их превући разблаженим киселином и посматрати, колико су времена која од њих требала, да нестану, или избледе. (Наравно да ту треба на сахат гледати). Она слова, која пре нестану, или избледе, млађа су, јер се нису довољно у артију упила; а она, која доцније нестану, старија су, јер су се више у артију упила.

Ако су нека слова постала нечитка за то, што су прецртана, или превучена, па се хоће да сазна прави текст, то се онда мора пре свега знати, какве је врсте било оно мастило, којим су слова писана, а опет какве је оно, којим су она прецртана, или превучена. Ако су та мастила разноврсна, онда се морају употребити оне реагенције, које њих растварају. Наравно, да ће се при том употребити она реагенција, која раствара оно мастило, којим су слова превучена, или прецртана, те да на тај начин постану слова јасна, и да се за текст дозна. Но ако је у оба случаја употребљено једно и исто мастило, онда ће се моћи за текст дознати само тако, ако је између писања и прецртавања протекло подуже времена. У таком случају ваља пажљиво дотичну реагенцију превлачити преко онога мастила, којим су слова прецртана, тако, да прецртана слова остану недирута, а оно што је превучено и прецртано, да нестане. Ово се може најбоље постићи тиме, ако се дотична реагенција успе у какво фино перце, па се онда полако превлачи преко прецртаних слова. У случајевима пак, кад су слова посута мастилом, онда их ваља фотографисати при јакој светлости. На тај начин може се нешто успети, али тај посао могу вршити само опробани стручњаци.

При спољном испитивању исправља, ваља знати и имати на уму још и то, да хемички састојци артије, ипак спољашњи облик и разне мрљотине на њој могу имати пресудног утицаја за осветљење каквог могућег фалсификата. У свакој такој прилици, где се ма какви сумњиви знаци на артији покажу, треба исту предати вештацима као: фабрикантима артије, хемичарима, микроскопичарима, фотографима и т. д. — Њима треба при предаји саопштити, шта је све на артији примећено, и шта је дотле све рађено. Кад и они своје опите учине,

онда их ваља питати, шта су они све приметили и нашли, па то њихово стручно објасњење на протокол ставити, а за тим даље поступити шта и како треба.

Кад исељдник тако поступи, он ће се уверити, да му у већини случајева посао неће остати безуспешан, и да ће на тај начин лакше и брже моћи до закључка доћи, е да ли у поједином конкретном случају постоји фалсификат, или не.

С тога нека је напред поменуто поступање при испитивању појављених фалсификата, сваком исељднику топло препоручено.

(НАСТАВИТЕ СЕ).

СВЕ ЗА ЉУБАВ.

I.

Дани су још топли, и ако већ наступа хладна јесен, и ако ветар подухује, обарајући светло лишће са грана и дрвећа. У престоници живот непрестано ври и тече. Свет, жудан топлога сунца, још шета улицама и користи се остатком лепих дана.

Октобарско је вече. Калемегдан готово пуст. Само на једној клупи „Фичир бајира“ (брег за размишљање), што гледа у банатске равни, седе пар младих људи. Десно од тога бајира изумире галама престоничког живота, а право пред очима на погледу тече мирно Дунав и уздижу се у даљини плави брегови.

Ко су ти млади људи?

Да их изближе видимо.

С леве стране седи млад, бујан момак, а до њега млада, необична лепотица. Обоје беху утонули у своје младачке сањарије. Тихо јецање промиче из женских груди. За тим се чу болан, непрекидан глас:

— Ах, Милане!... Ти не можеш знати, како те ја безгранично љубим. Све сам за тебе жртвовала. Оставила сам своје родно место, усмене својих родитеља, колевку моје среће и младости, па сам дошла у Београд, код своје тетке Берте. И ето, тебе сам познала, тебе заволела, теби се предала. Ах, остави ме. Мени је тешко, претешко. Осећам болове у грудима. Ал' ти су болови тихи; они лагано уништавају мој живот. Ти си ми све на овоме свету. Док нисам тебе познала, била сам срећна, пресрећна. Милио ми се и свет и живот. Као лака тица летела сам од цвета до цвета. А сада? Ах, мачи ме, заборави ме... Боље би било, да те никада нисам ни видела...

Милан је умириваше више пољупцима по речима. А ко беше тај младић, који тако мило тена својој драгани? То је син једног од наших београдских трговаца. Он је пре неколико месеци отворио за себе радњу у „Кнез-Михаиловој“ улици. Млад, богат, пун младалачких идеала и заноса. Он је љубио ову девојку свом ватром, млађахне душе. И љубав је његова била силна, неизмерна. То се видело и по томе, што је више пута казао своје злату: да је ни до гроба неће остављати и да ће с њоме и у гроб лећи.

Нервсна девојка баца свој сламни пешир с главе у свелу траву.

— Молим те остави ме за навек!.. Бићеш са мном несрећан. Па онда, болест ме све више осваја... Остави ме, заборави ме...

Ал' он јој не даде даље говорити. Уста јој затвори пољупцем својим.

— Ти си моја, и бићеш само моја. Тако ми Бога Јелка, тебе љубим и за тебе ћу све жртвовати, ма заједно на крај света морали бегати...

Јелка га мило погледа. Ал' у томе погледу беше нешто, што Милан није могао да опазити. Да л' то беше израз чисте и одане љубави, или неког притајеног задовољства?

II

Још пет минута, па ће се воз са београдске станице кренути за Земун и даље.

У вагону друге класе, она се наслонила на седиште и љупким очима посматра свога Милана, свога „јединог пријатеља.“ Бледа је. На прсима јој још свежа жута ружа, коју јој Милан из радње Мраовићеве купио. Он јој је извадио и карту и дао јој путна трошка. Био је узбуђен и невесело. Кад изби звоно и трећи пут, он се последњи пут пољуби с њом и сиђе на перон. Воз се крену. Она се појави на отвореном прозору; махну на њега својом белом ручицом и викну:

— У поведељак?

— Извесно! Чекај ме!..

И точкови затутише....

Четири дана после тога, Милан је отпутовао у Нови Сад. Прошло је подне. На железничкој станици она га очекује. Радосна је и узнемирена. Груди јој се почеше силно надимати кад за чу, да се воз приближује.

...Отишли су заједно у хотел „Јелисавета“, где је она раније одседа. Беше необично радосна и весела. Прича, да јој је за ових четири дана било врло тешко и досадно; да је бројала часе и минуте, кад ће јој он доћи. Шетала је по вароши, по парку, али јој је свуда било врло досадно. Где год је стала, села, свуда јој беше мрачно и пусто без — њега. Причаше му, да је долазила и на ту мисао да се убије. Али је од тога задржа само једна жеља, једна мисао: да ће се у скоро с њиме састати...

— У тој досади, причала је даље, сетила сам се брата. Како ми он дође на памет?... Хајд' рекох, да му пишем. И писала сам му, да ћу га ових дана посетити.

— Зар имаш брата? Па о њему ми ниси никад говорила?

— Нисам. Брат ми је од тетке...

— Дакле није рођен?

— Није. Одавно се нисмо видели. Разуме се, ја му о нашим односима нисам ништа причала. Боже, зар би и смела? Убио би ме на сред улице. Много полаже на част своју и наше целе породице. Писала сам му само, да ћу му доћи у госте. Он је још љут на мене, а ево за што. Преклане хтео је да ме уда за једног свог пријатеља, неког судског секретара из Шапца, ал' ја нисам никако хтела да пристанем. Брат ми каже: полуде човек за тобом а само те по слици познаје. Ајд, никако да се на то решим... И данас је љут на мене због тога...

А Милан се чуди и крсти.

— Чудан човек. Он хоће нежно срце да претпостави својим личним интересима. Не могу му ни ја то опростити. А како се зове тај твој брат — небрат?

— Стеван Јовановић...

— Тако! А где живи?

— Сад је у Митровици. Живи од ренте. Ама ће се зачудити кад прочита моје писмо.

После тога се настаови разговор о „вечитој љубави.“ Говорило се о разним плановима и намерама у будућности, и шта ће најпосле од света овога бити. Весели Милан, био је толико искрен и занесен, толико заљубљен, да је сав свој посао и радњу напустио. Он је ову девојку љубио, како само може да љуби чисто, младалачко срце. Због ње је оставио све: и радњу, и старе родитеље и искрене пријатеље, па је дошао за њом у Нови Сад, да је види, да слуша звуке њеног чаробног гласа. Ни претња родитеља, ни савети пријатеља, нису га могли задржати, а да не оде тамо, где је она, где је идол његовог срца. Он је на њу немилице трошио. Сваку је њену жељу одмах испунио. А она је опет гледала у њега, као што гледа уморан путник на жубор лагана потока, који се на видiku указује. Његово срце беше чисто, невино, пуно искрене љубави и преданости. Шта нису чинили родитељи, да га од ње отргну, па ништа. Он је за њом јурио и дан и ноћ. Од куда је, чија је, није у први мах разбирао. Он је њу видео на калемегдану, једног лепог дана, где седи на клупи са својом тетком Вертом. Која је то Верта, и о томе није много разбирао. Знао је само, да је становала тамо негде у „Скардарској улици,“ па му је и то било доста. Обилазио је често ту улицу. На прозору је видео — њу. Упознали се. А после? Љубав је развијала своје клице у њиховим младим грудима. Они се завољеше...

— Ах, Милане, рече Јелка, гледећи кроз прозор. Видиш ли ону лецу, двоспратну кућу према нама? То је моја кућа. Имам још две. Једну у „Ајманском крају“ а другу на „Теменинском друму.“ Вуку годишње кирије осам хиљада форината. Биле су доста дужне после очеве смрти, ал за шест месеци сав ће се дуг исплатити. Те куће, драги мој Милане, биће твоје.. јер ја и тако нећу дуго живети...

Милан, занесен љубављу, а дубоко дирнут том племени-том пажњом, загрли је и лице јој осу небројеним пољупцима. Јелка уздахну.

— Сутра морам ићи брату у Митровицу, а татор ми није хтео дати новаца. Казао ми је: то треба да одобри старатељски судија. И ја да идем у суд? Да чекам тамо неколико дана?

Не, то нећу! За то те лепо молим, позајми ми за који дан 200 форината. Имам од татора да добијем на име издржање хиљаду и седам стотина форината. Нисам две године ништа узимала. Обећао ми је, да ће ми у Митровицу послати. Дала сам му и квиту. Добар човек, само је мало тврдоглав...

— Што ме молиш Јелка. Даћу ти и своју душу, рече ватрено Милан и извади из свога новчаника две стотинарке. Ето, узми. Мени остаје још 10. фор. али ћем доста бити да се у Београд вратим.

Јелка му топло заблагодари. Остали су по томе још дуго у веселом и пријатном разговору.

III

Јелка је отпутовала у Митровицу своме „брату“ а Милан се вратио у Београд. Чекао је да му се она из Митровице јави, али је у залуд чекао и падао се. Протицаше дан за даном, а о Јелци не доби никаквог гласа. Прође већ и два месеца па ништа. Стрпљење га остави. У тој муци, сетно се њенога брата, чију је адресу још тада био забележио. Рени се, да се од њега извести, што је с Јелком и где се сада налази.

После четири дана, Милан је из Митровице добио одговор. Непознати господин ово му је писао:

Митровица, Јануара 189*

Поштовани господине.

„Ваше цењено писмо, од трећег овог месеца, јако ме је изненадило и зачудило. Част ми је овим одговорити вам, да женска, за коју ме питате, не само што није моја сестра, него у опште није ми никаква рођака. Ја, дакле, с њоме не стојим ни у каквим рођачким одношајима. Ал' ћу вам овде ипак нешто напоменути. Било је доста давно, кад сам се с том Јелком упознао у пештанској опери. Тада ме је коштала скупих, врло скупих новаца. Кад су прохујали први дана уживања, она ме је сама оставила, за што сам јој, искрено ћу да вам кажем, свесрдно захвалам, јер како сам био млад и неумешан у животу, могла ме је упронастити. О њој сам доцније ово сазнао. То је врло вешта и препредена — сукња. Бира све богате људе за своје — жртве. Кад нађе каквог звекана, она му кожу одере. А таквих звекана има и код вас у Београду, као што их има и код нас у Митровици, од којих сам, наравно овамо био ја и тамо опет — *ви*. Извините, ал тако је. Ова женска, преставља једног финог и препреденог коцкара. Што обично људи чине на свој начин, то она чини опет на свој. Хвата у своје лукаве замке младе људе, опљачка их до голе коже, па онда јури даље, да опет нађе згодан „медимум“ за своје лоповске опите. Толико о њој. Да смо ближе, могли би се још и руковати.

Примите, господине, уверење о моме одличном поштовању.

Стеван Јовановић. . .“

Милан побледе. Две крупне хладне грашке зноја склизнуше му низ образе. Поглед му се на једаред разведри и он прошапта:

— Хвала Богу, јевтино сам прошао. Од сад ћу се чувати и од — женских варалица!

НИКОЛА МИЛОЈЕВИЋ.

ВАРАЛИЦА И ЛУНЕЖ.

Мучан је посао, писати биографију ове варалице. Она је тако пространа, разнолика и занимљива, да треба и времена и простора, те да би се исцрпно могла претставити. Никола није обична варалица. Његов њм непрестано ради, смишља, комбинира. Он математичком тачношћу израчуна све оно, што мисли да предузме. И увек је добро пролазио. Сама његова појава, жив говор и окретност, све то било му је на руци, да своје планове изведе онако, како је желео... Да је овакав човек, са оваким особинама у другоме свету, он би освајао све кругове богате аристократије. Вешт, препреден, смишљен, он улази у своја предузећа смело и отворено. Не преза ни од чега, јер подешава своје улоге према приликама и личностима. Може се узети, да је то глумац, ал не на оној уској позорници, већ на позорници људскога друштва, који меће на себе разнолике маске. Час је тих научар, час строг изасланик Министров за преглед окружних каса, час опет повереник највиших личности за грађење богомоља, и т. д. И у свакој свој улози енш-

ден је и — савршен.... Кад га је наш фотограф, кога смо у тој цели нарочито у Пирот послали, хтео снимати за наш лист, одуширао се свом овојом снагом.* И да га нису снажне руке два жандарма приковале за столицу, неби се могао ни снимити.

Слика I.

Зна, да ће му то убити *будућност* и да ће га маркирати за потоњи живот, па је хтео избећи овај, по њега, опасан експеримент.

Ми ћемо овде редом излагати сва његова неваљалства. Постарали смо се, да прибавимо што више материјала за његову исцрпну биографију. Сем ове, донећемо још неколико његових слика у разним позатурама. Нека су увек на погледу нашим читаоцима. Овакав егземплар ваља дуго памтити ради — сопствене користи. Дакле, да почнемо са описом његових неваљалства, без хронолошког реда, онако, како су нам причана, и како смо податке о њему добијали.

* * *

У манастиру С. игуман је човек „старога кова.“ Прост ал добричина. Звао се Д.

Баш кад се беше свршило јутрење, железничким возом који иде за П..., допутова у манастир С. један млад и лепо одевен човек. Собом је носио малу, кожно торбицу. Он је донео на игумана препоруку од владике Н. да може неко време пробавити у манастиру. У препоруци се напомињало, да је то Јован свршени философ, који има да изради једно историјско дело, па му треба мира и тишине.

— Дакле, видели сте, шта пише г. владика. Молим вас, да ми одредите лепу собу, како бих могао на миру свршити овај посао.

— Бићете у свему послужени. Дају вам собу са изгледом на оне врлети које су на далеко чувене. Видећете и оне орлушине, како парају својим крилима ваздух ових кршева...

— Хвала вам. Бићу вам за то благодаран.

И господин Јован одмах се смести у једну од најлепших соба манастирских. Имао је сваку удобност. Одлазио је редовно у трапезарију на ручак и вечеру. Пио је најбољег вина до миле воље. Управо, товио се и гојио о манастирском трошку. Кад није излазио у шетњу, писао је по малим, ситним артијцама, ал шта, то нико у манастиру није знао. — Једном, о неком празнику, скупило се после службе доста света из оближњих

* У овом случају, пиротека полиција употребила је онај начин, како се то ради у Берлинској полицији; као што је то изложено у „Таситим писмима“ из Берлина и у слици једној изнетој у 6. бр. од пр. год., коју нам је г. Таса ставио на расположење. Нека у исто време ово насилно сликање послужи за пример другим подицајцима у сличним приликама.

села. Пред манастиром ври од разговора. Ту је био и кмет С. са неким својим одборницима. Јован, озбиљан, посматра околицу. Сав утонуо у неке дубоке мисли. Најзад, извади из цена метар и поче мерити простор места који је био уочио.

— А шта ћети то господине? усуди се упитати игуман.

— Мир! Казаћу вам све! Ствар је веома важна. Тиче се манастира и целог овог краја. Красно место. Баш створено за богомољу.

Сви се зачуђено погледаху. Јован, пошто је тачно измерио уочено место, ступи у гомилу и озбиљним гласом настави:

— Слушајте. Ја сам доста слушао о овоме манастиру и његовој околини. Желео сам, да лично посматрам ове врлети, ову српску Швајцарску. Полазећи овамо свратим код Њевога Величанства Краљице...

Сви се узневереше као да им електрична струја прође кроз тело. Игуман побожно прекрстио руке па не трепће.

Јован настави:

— Описивао сам овај крај што сам живље могао и рекао сам, како неби веће задужбине себи подигла, но да овде сагради лепу цркву. И она је на то престала. На поласку ми рече: г. Јоване, видите околицу, јавите ми све како је тамо, па ћу, ако Бог да здравља, још овога лета приступити грађењу нове цркве...

Сељани бацаху капе у вис кличући: да нам живи мајка Краљица! Игуман центи од радости и по стоти пут виче:

— Да живи наша мајка Краљица... Да нам живи наш г. Јован, наш доброжељатељ и добродетељ!... Од радости загрлио Јована па га љуби а кмет, из поштовања, нареди, да се из општинске суднице донесу две прангије. „Нека се зна, кад нас такви човечи полазе,“ викао је на своје служитеље. За мало, па се у манастиру отвори право народно весеље. Пило се и певало. Јован, озбиљан и поносит, подиже своју чашу и громким гласом повика:

— Мир!

Све се утиша.

Јован настави: — Ову чашу пијем у здравље оне племените добротворке, која ће ову цркву овде да подигне. Живела!

Калуђери отпеваше велико „многаја љета.“ Јован опет наздрављаше:

— Ову здравицу пијем, вама, оче игумане, и у ваше здравље. Ви ћете доживети, да забрује звона на новоме храму, јер ја, ко зна, где ћу тада бити?... Моји су путеви укрштани. Посао, који ја имам да извршим на више места, можда ће ме одвести онде где се и не надам. Такве су дужности моје. За то, живео оче игумане са целим твојим браством!...

И опет „многаја љета.“ Кмет, не мога да одоли своме јучначкоме срцу, већ се и он подиже са чашом у руци. Сав се зажарио у лицу. Прелете очима преко свију гостију, па онда се мало искашља, плуцну и одпоче:

— Браћо! Мија смо прости човечи. Прави смо Божији иксани. Несе разбирамо у тија стварови. Ја зборим просто: да ниси жив г. Јован, сас твоја цела фамилија, браћа, сестре, бајшта, и сви — сви!... И тада кмет мању званично руком на пандуре и за мало на грунше прангије пред манастиром.

— Петре, звони, вуци за уже, ама солдачки, виче игуман. Уз праску прангија брујаху и сва манастирска звона.

Примицаше се дан, кад је Јован требао из манастира да иде. Њему је било овде добро, па није ни хитао. Ал опет, морао је ићи, јер је протекло више дана, како се овде бави. Једнога дана поранио, па се беше упутио да посматра околицу. Дуго се није могао нигде видети. Чак ни на ручак није дошао. Газда Васко, из Н. који се за часак сврати у манастир, рече игуману, да је таквог господина данас видео у Н. ал се, вели, не може заклетити, да је баш то он. Пред вече дође и Јован. Беше сав прашан од пута. Изгледаше уморан и забринут.

— Где сте ви до сад, а? усуди се да га упита игуман.

— Обилазио сам ову околицу...

— Ама, нешто сте ми брижни?

— Бринем се много. Чекам из двора писмо и новац, па ето, још ништа. Збиља, чујем, да је г. владика отпутовао у Београд?

— И ја тако чујем. Баш ми о томе рече јутрос и газда Васко....

— А кад ће се вратити?

— Не знам. Још нисам о томе извештен. Сутра ће доћи пошта па ћемо видети...

— Једва чекам пошту. Сутра ћу и ја добити писмо и новац. Тако ми је казато: између 15. и 16. ј... Дакле, данас или сутра...

16. ј... стиже железничким возом пошта за манастир. Игуман узме писма и поче их редом отварати. На једноме се мало подуже забави. У то уђе Јован у игуманову собу.

— Пошта?

— Јес. Ево ми пише из Београда г. Ч. да ће доћи сутра са породицом овамо, да пробави коју недељу. Познајете ли г. Ч.?

— Како не. То је мој добар пријатељ, рече Јован, а чело му се набра. Добар човек... А има ли што за мене?

— Има. Ево једно писмо са грбом. Мора да је баш то оно, које ви очекујете.

Јован отвори писмо и поче га на глас читати:

„Господине Јоване,

„По налогу Њенога Величанства, част ми је јавити вам, да се обратите владици г. Н. који ће вам дати 600 динара у злату. Ваш извештај о цркви, коју жели тамо да подигне Њено Величанство, примљен је овде са задовољством. Примите уверење и т. д. коморник Њеног Величанства Н. Н...“

— Ето ти белаја! као љутну се мало Јован. Његово пресвештенство отпутовало у Београд, а мени новац треба. Морам још вечерас отпутовати у П. Имам прџна посла. Државна ствар... Их, их, белаја, па то ти је!... Него, знате шта оче! Мени би у овај мах било поможено и са 400 динара. Кмет ми је јуче дао од порезе 100 динара. Красан човек. Вратићу му одмах чим од г. владике примим. Дакле, позајмите ми ви тих 400 динара. Вратићу вам онда кад и кмету будем вратио. Залажем вам моју часну реч...

— Немам толико. Свега ми је у каси 300 динара. И то у сребру...

— Свеједно, ја ћу вам вратити у злату. Не тражим ажију.

— Па да вам дам...

— Даћу вам уредну квиту. Најпосле, овластићу вас, да ви у место мене примите од г. владике ову суму и за вас и за кмета. Пристајете ли?

— Пристајем. И игуман отвори „касу сандучару“; изброја 300 динара у сребру и даде Јовану. На ову суму добио је одмах и уредну квиту са овлашћењем: да владика њему преда у злату 400 динара.

Те исте вечери Јован је отишао из манастира... Одпутовао је, као што рече за П...

Тај филозоф, изасланик двора и писац историјског једног дела, био је главом овај — Никола Милојевић, варалица. Он је онога дана, кад је из манастира отишао, под изговором да посматра околину, одкасао у Н. и тамо предао писмо, које је 16. ј... добио, од стране коморника г. Н. Н... Дакле, сам га је и написао, и предао на пошту и у манастиру добио. Зар ово није варалица, каквих нема равних на свету?

Само једно писмо могли разабрати: да ли је фалсификовао и ону препоруку г. Н. владике. Биће да је и њу лажно удео само да свој циљ постигне. (НАСТАВИТЕ СЕ).

ИЗ ТАСИНИХ БЕЛЕЖАКА.

Из једног повећег дела г. Тасиног, које се спрема за штампу, изузимљемо ове интересне бројеве:

У Србији долази:

Једна смртна казна	на	10.000	пореских глава.
Једно разбојништво	»	2.200	»
» убијство	»	1.000	»
Једна опасна крађа	»	260	»
Једно кривично дело	»	56	»
Један апсеник	»	40	»

Па даље:

Један великошколац	на	5.000	пореских глава.
Један робијаш	»	10	ђака.
Један апсеник	»	4	ђака.

Свака пореска глава даје по два динара на робијаше.

А у Београду:

Једно убијство	на	900	пореских глава.
Једна крађа	»	60	»
Једно самоубијство	»	1.200	»
Један апсеник	»	3	пореске главе.
Један ђак	»	2	апсеника.
Један робијаш	»	10	великошколаца.
Један жандарм	»	120	становника.

Па онда:

Једна црква	на	1.000	кућа.
Једна кафана (или механа)	»	10	кућа.
Једна кафана	»	»	на 25 пореских глава.

Један великошколац кошта државу 700 динара, а на једнога лопова троши се 900 динара. Свака пореска глава даје 20 динара на полицију, и т. д. и т. д.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

Тихомир Ковачевић, лопов (бр. 1769). Осуђеник београдског казниног завода. Родом из Ђелија окр. подринског. Има ?

година. Пошто је већ издржао једанпут затвор због опасне крађе, он је опет ударио истим путем. Тако ноћу између 11. и 12. Јуна 1896. год. он је у друштву са Јеротијем Петровићем, из Петке, изашао кроз прозор из општинског затвора, где су обојица издржавали полицијски надзор, и те ноћи извршили две крађе: 1. Рајку Нешићу обили качњик и из овога украли ракију, пројино брашно и још неке ствари; 2. Јовици Јанковићу из млекара украли сир, кајмак и т. п. Тиме су учинили једну опасну и једну просту крађу.

Тихомир је за ово дело кажњен са седам година робије у тешком окову и пет година полицијског надзора. Налази се у *поврату*. **4. ов. мес. побегао је са рада у Добричеву**, но 7. је ухваћен.

Драган П. Драгановић, лопов (бр. 1121). Родом из Зајечара. Има ? година. И Драган је раније осуђиван зајечар. пр-

востеп. судом за крађу, па је опет продужио стари занат — крађу. Ноћу између 12. и 13. фебруара 1895. године, удешеним кључем отворио је кућу Јована Коштановића баштована из Јопанице окр. пожаревачког и покрао му разне ствари. И он се дакле налази у *поврату*. За ову последњу кривицу осуђен је Драган на осам година робије у лаком окову и пет год. полиц. надзора — **4. ов. мес. побегао је из затвора у Добричеву**, у друштву са Тихомиром, али су оба 7. ов. мес. ухваћени.

Због бегства овога Драгана и Тихомира, ми смо спремили били ванредни број и још у прошлу суботу био би одштампан. Али, кад је број ушао у машину, добили смо телеграфски извештај да су похватани. Тада смо штампане тог ванредног броја обуставили, но слике им сад доносимо нека се пађу, ако би опет покушали да бегāju.

ЛОПОВ БЕЗ — СРЕЋЕ.

— Једном, баш то беше на светог Вартоломеја. Боље да сам врат сломио, но што ме она беда снађе. Идем ја полако преко марвене нијаце... Задубио сам се у црне своје мисли... Гроша нисам у џепу имао. Гледам перечаре, па оне с бурецима а вода ми цури на уста... Боже мој, да ми је само један грош, мислим, па би све добро било. Да „геним“ коме „шлајник“ не могу, нисам био ни једнога запазио који би био згодан за ту моју операцију. Идем и уздишем. Кад сам дошао близу „три листа дувана“ ударим ногом о нешто. Погледам, а оно један фишек. Брзо га подигнем и опицам. Новац, на моју душу новац. Сав сам зацентио као прут. Хвала ти, милостиви Боже, у себи велим. Ти и лопова не остављаш без твоје милости. Тако и треба. И лопов је твоје — дете. Журио сам се на гробље, да што пре фишек одвијем. Кошкало ме да видим, да ли су пиклови или динари. Све једно. Данас ћу се дарски провести. Можда је какав трговац изгубио, кад је стоку исплаћивао? Најпоследње, ма ко то био, мени је добро. Зна Бог шта ради!... Дошао сам код звонаре. На ђавола, тамо се скупио свет, ваљда је био какав парастос. Упутим се дубље на гробље. На свакоме кораку наиђох јал на жену јал на човека. Жене обилазе гробове а људи читају надгробне споменике. Мука жива. Једва нађох једно склопито место иза једног старог споменика. Отворим фишек. Динари, све нови дво-динари, као да су јуче ливени. Весео сам, Боже, весео, па би чисто од радости на гробљу запевао. Стрнам новац у џеп, па право на „видин капију“. Тамо имам једно своје место. Но, у путу свратим у једну бакалицу да узмем пакло дувана и цигар-папир. Бацим па тезгу два динара и очекивах „кусур“. Бакалин гледа на новац, преврте га, па ми рече: немам ситно. Причекај мало док узмем од комшије. Изађе на сокак. Нисам се никаквој несрећи надао. Не потраја дуго, а ево ти бакалина са жандармом. — Ево, овај протура лажне новце. Има већ неколико дана како га вребам. Ово је већ шести лажни дво-динарац. Два сам ја примно, два моја жена а два мој шегрт. Дџла га спакуј тамо... Почех се извињаваги. Ништа не помаже, већ ме отераше у полицију. Кад су ме претресли нашли су код мене још 19 комада лажних дво-динараца. Правдао сам се, заклинао, плакао — ајд, ништа ми није помогло. За ову моју несрећу одувао сам 6 месеци затвора. И то, какав је то светац, тај свети „Вартоломије“? Кажем ти, боље да сам врат сломио, но што сам дотакао онај фишек! Ал, тако се што може само мени десити. Мора бити да је какав „мајстор“, кад су га жандари повијали, бацио овај фишек, да га при претресу код њега не пађу, па ја на врага на њега натрапах. Ето, тако ти ја увек пролазим. Ама, знаш шта је Бог? Е, кунем ти се Богом, да никада нисам у крађи среће имао.

ШАЛА И ЗАБАВА.

Лаком лопов. Познати наш брат Мита, чудновато је почасти своје госте. Добре воље, онако, како га је Бог дао, хтео је да прочисти своје пријатеље. Отворио је нову кавану у Топчидеру, па је на име „насеља“ — насео и он и гости. Ево, како је то било.

Брат Мита купио једно лепо јагње — сугаре. Дао га је уредити и испећи на ражњу. На ову је част позвао неколико својих добрих пријатеља, међ којима је био и један — полицајац. Пријатељи се скупише у одређени дан. Разуме се, да није фалио ни Ђир Пашона, јер „куд би коло без — кокана?“ Све је то очекивало, да се наклати на лепо печење. Брат Мита се осмејкује, па му је мило, што су му гости расположени. Пију пиво и разговарају се...

— Море, дај то јагње, виче Мита „Шогор“.

— Дај, дај, закавори са свију страна.

— Момци, постављајте, заповеди брат Мита званичним тоном.

Момци поставише сто. Све је било готово, само се на јагње очекивало. Млогима је поцурила вода на уста, мислећи, како ће слатко јести. Није ни шала — први јаганди, новина у јеловнику београдских гурманâ.

— Доне'сте печење, заповеда брат Мита момцима. Гостима се очи засветлише од задовољства.

— Ал' ће да се „крка“, вели Пашона а суче брке.

— Где је печење? упита момак који се враћао из кујне.
— На прозору, сленче, љути се брат Мита.
— Нема га!
— Шта! Чекај да ти ја покажем. И брат Мита отрча у кујну.

Гости већ изгубише стрпљење.

Мита се врати. Изгледао је као преплашен.

— О, пост му, нема га. Да га ти писи сакрио Ђир Пашона, а?

Пашона се правда. Жагор.

У то се на прозору од собе помоли нечија глава.

— Тражите јагње?

— Гди је?

— Изађите напоље. Ено га тамо...

Сви пожурише у авлију.

— Лопов, виче брат Мита.

— Конопац па га вежите, додаје полицај.

— Јест, вежите га' ви, кад хоће да — уједе, одазва се из авлије један глас.

— Поломи зубе лопову, наставља полицај.

— Ама не може се... Кези се...

Стигоше у авлију. Наста опште изненађење. Нека сељачка џукела, мало мања од телета, мирно грицкаше и последњу кошчицу од јагњета. Час по искези зубе и зарежи... Сви се од чуда зграуше. „Шогор“ се први прибрао па рече:

— Подајте му и вина, да му се не стџи. Општи смеј. Џукела подви реп, па мирно пређе преко плота... Гости још мало стајаху, као оно Римљани на развалинама Рима, па одоше у кавану.

ПОТ Е Р А.

Милан Павковић. — глумцац. — фалсификатор. — Милан, као писмен, није хтео да чини просте крађе. Његов „глумачки“

ђеније гонио га је на шире поље, на коме, истина, пеће добити лороворих венца, ал је добио — окове на ногама. Он је постао — фалсификатор. Поље његових фалсификата није од оних: да удешавају лажне тестаменте или друге јавне исправе, не, оно долази — под менично правд. Он је дакле фалсификовао менице. Па није то једна или две, има их повише. Да би му менице биле сигурније, он је подешавао на њима потписе виђенијих људи. Ево, шта о томе веле судска акта.

Милан Павковић, глумцац, рођен у Новој Градишци у Славонији осуђен је на четири године робије у лакоме окуву и на плаћање свију трошкова за ова дела: 1. фалсификовао је меницу од 100 дин. датирану 28. марта 1896. год., коју је есконтовао код крагујевачке задруге за штедњу и кредит. 2. фалсификовао је једну меницу од 140 дин., датирану 1. маја 1896. годне и од 80 дин. датирану 28. марта 1896. године. На првим двома меницама фалсификовао је потпис г. Живојина Богдановића б. начелника округа крагујевачког а сада председника првостеп. суда у Прокупљу, а на трећој такође г. Богдановића и Драшка Јаковљевића писара среског. Но он се није на томе задржао. Научен на левентовање, он је све дубље газно у незаконитост. Тако, 3. код крагујевачког кредитног завода есконтовао је меницу од 130. динара, датирану 16. маја 1896. године и једну од 250. динара датирану 31. маја 1896. године. На првој фалсификовао је потпис г. Ж. Богдановића а на другој г. Н. Тодоровића среског писара, г. Драг. Јаковљевића среског писара и опет г. Ж. Богдановића. И најзад, 4. фалсификовао је једну меницу од 140. динара, такође са лажним потписом г. Богдановића. Највише је дакле потписивао г. Богдановића, сигурно зато што га је он, видећи га као сиромашног глумца, без рада, узео за свог писара и давао му хлеба!! Колико је

Милан лакоμισлен види се и по томе, што је за две године помилован, и казна би му истекла у августу месецу ове год. а он није могао ни тако кратко време издржати већ је **5. т. м.**, чим му се створила прилика **побегао са рада у Љубичеву**. Скреће се пажња свима полицијским властима на овога бегунца. Он ће свакако ступити у какву путујућу позоришну дружину; или ће приређивати концерте на име каквог сиротног глумца по селима и варошицама, или ће пребећи преко, да тамо настави своју глумачку каријеру. Павковић је омален, има 36. година али изгледа много млађи. У лицу је бео, нежан. Савршено је леп и врло симпатичне спољашности. Бркова малих, браду брија; у опште плав. Говори и немачки. На себи је однео од одела: црну округлу шубару; зимски капут од сурога штофа, плаве војничке панталоне, осуђеничку кошуљу и опанке. Пронађеног треба под јаком стражом спровести у управу београд. казн. завода.

Милутину Мратинковићу из Дражња, ноћу уочи 1. ов. месеца украђена су два вола. Оба вола стара по 9 година, један је длаке зелене а други длаке пиргасте, без других роваша. Миловану Ивковићу из истог села, такођер украђена је једна крава, длаке бело сиве, стара 3 године без икаквих роваша. Наређује се потера за лоповима. Пронађене треба стражарно спровести Начелнику среза грочанског с позивом на Бр. 3049. и 3050. или Управи града Београда на Бр. 5379.

Никола и Ђорђе браћа Стојановићи, досељеници Грци, из Дитиловца, општине петровачке среза добричког, окривљују се код власти среза прокупачког за дело из § 188. и 155. у вези § 41. крив. закона. Како Никола тако и Ђорђе по извршењу ових дела побегли су и отумарали незнано где. Никола има 25. год. удов, средњег раста, малих црних бркова; носав; од одела носи белу гуњу испод кошуље, преко ове кошуљу од памука, и за тим гуње црно кратко, на глави фес црвен и на ногама опанке. Ђорђе има 22. год. бркова и браде нема. Од одела носи исто као и Никола само што је од овога мало већи. Никола је од нападнутог убодењем дваред ножем у раме. Наређује се тражење. Пронађене стражарно спровести дотичном среском Начелнику с позивом на његов Бр. 1895. или Управи града Београда на Бр. 5676.

Ноћу између 17. и 18. пр. м. непознати лопов украо је 4 кобиле Тоши Нешковићу и Мијајлу Миловановићу из Зуца. Једна је длаке доратасте, средња, хорава у једно око, лева задња нога путоногаста, на челу цветаста, матора 8 год. са жигом положено А. Друга доратаста, средња, матора 4 године на челу цветаста са положеним жигом А. Трећа длаке доратасте, матора 2 године без роваша и жига. Четврта длаке зелене, мала, матора 7. година жигосана са А. Наређује се тражење. Пронађене лопове и покрађу спровести Начелнику среза врачарског с позивом на Бр. 2453.

Милосав Вилотић — Петровић, келнер, родом из села Бровића, среза посавског стар 32—33 год. — окривљен је, што је као келнер у селу Пироману, нанео телесну повреду Богдану Јовановићу, тежаку из села Лончаника, на побегао незнано где. Начелник среза посавског актом № 1358 моли све власти да Милосава потражи па пронађеног њему спровести.

Начелник среза млавског депешом од 6. ов. м. Бр. 4057. доставља Управи следеће: „Ноћу, у атару општине забрђске ухваћена су 2 вола, длаке сиве, матора по 4 год. без роваша. Ове волове терала су 3 непозната допова, па пошто су наишли на стражу они се разбегли. Тражи се сопственик ове стоке.

Светозар Бранковић, надничар из Смедерева, 9. ов. м. по подне напустио је своју жену Катку са четворо деце, па отишао пут преко Гроцке за Београд, а жену и децу оставио без трошка. Светозар је раста средњег, у опште плав, у једно око хорав. На себи има просто варошко одело, на ногама чарапе и опанке, а на глави шешир. Са пронађеним Светозаром поступити по захтеву Начелства окр. подунавског Бр. 4550.

Новица Ђорђевић Циганин, ковач, опасан зликовац, окривљен за убиство са разбојништвом ноћу између 7. и 8. тек. м. побегао је из притвора општине деспотовачке испред страже. Новица има до 32 године у опште црномањаст, раста средњег сувоњав, образа суви, необријан али се обично брија. Сада има малу браду, бркова црних, очију црних — малих; у оделу: антерију и фермен од црнога сукна без рукава и половним чак-

ширама црним. На глави је имао плетену шубару а на ногама опанке и чарапе. Наређује се тражење. Нађеног треба под јаком стражом спровести среском начелнику у Туприји с позивом на Бр. 227. или Управи града Београда на Бр. 5926.

Душан С. Варјактаровић, редов II. чете I. батаљ. VII. пука побегао је из своје команде 28. пр. мес. па се још није вратио. Он се махом бави код свога оца у улици 2 бела голуба (светогорска), близу апотеке код „српског грба“. Плав је, висок 1.73 м. образа дугих, носа обичног, бркова обријаних. Пронађеног упутити команди.

Милосав Васић, Циганин из Ковачевца, побегао је из болнице јагодинске, где је био као притвореник првостепеног суда; однео гаће, кошуљу, шињел и папуче. Средњег је раста, смеђ, бркова густе — жућкасти, нос покукен, на левом оку има мрежу те невиди. Обрва је жућкастих, косе црне. Окривљен је због крађе. Пронађеног стражарно спровести Начелству окр. моравског, с позивом на Бр. 2369. или Управи града Београда на Бр. 5767.

Лазар Максимовић, притвореник првостепеног суда за град Београд побегао је 8. тек. мес. из затвора судског Лазар је родом из Старе Србије; има 22 год. средњег раста; црномањаст, у црном оделу; по занимању је ковач. Наређује се тражење.

Мата Велан, из Брода, калфа обућарски, извршио је крађу новаца и алата своје газди Милутину Остојићу обућару из Лознице, у вредности 50 динара. Он је стар 27 година, стаса средњег, косе црне, образа дугачких, чеља обичног, очију граорастих, бркова мали; од одела на себи има: на глави шешир штофани од зелене боје са пером позади, капут и панталоне од штофа беличастог, ципеле шивене. Наређује се тражење. Пронађеног спровести Начелству окр. подринског с позивом на Бр. 3711., или Управи града Београда на Бр. 5962.

ПОЗНАТ.

Жарко Ракић Вукићевић, познат коцкар чију смо слику донели у прошлом броју нашег листа, познат је од неких сељака среза звишког. Они су у слици Жарковој познали лице, које им пре неког времена измаило преко 300 динара, да им набави калупе за прављење лажног новца. Услед овога, Начелник среза звишког тражио је депешом од Начелства округа крагујевачког, да му спроведе Жарка, како би могао над њим отворити кривичну петрагу.

БЕЛЕШКЕ.

„Н. Грађанин“, лист који излази у Пожаревцу, доноси у 16. броју од 22. пр. м. ово:

Познат и ухваћен. — Пре неки дан суд општине костолачке спроведе овдашњој полицијској власти једно сумњиво лице. Благодарени листу „Полицијском Гласнику“, у коме је слика овог сумњивка изашла, пронашло се, да се он зове Милан Кекез родом из Кикинде — иначе лопов. Он је прикривао право име, ну по показаној слици признао је да је он тај. Одмах је притворен, јер се сумња да је какво дело крађе извршио. По слици га је познао г. Ч. Марјановић практикант полицијски и о овоме надлежног известио. Ето шта вреди сувермени лист „Полицијски Гласник“.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Суду општине јаребичке. Примили смо одлуку тога суда, али је не можемо штампати из разлога, које смо навели у одговору нашем, који ће вам доставити начелник среза јадранског.

Молимо све наше поверенике, да нам у најкраћем року пошаљу новац за до сада продате књиге „Полицајац“. Непродате нека нам одмах врате, јер имамо поруџбину за њих из места где су већ раније распродате.

Неколико скупиљача, обећали су још пре месец дана да ће послати претплату па то ни до данас нису учинили. Ми их овим потсећамо да испуне своју дужност према нама. — Ово важи и за остале. — Трошкови су наши и сувише велики, то се ваљда зна.